

Waarom De Roos?

Jacob van Lennep, *De Roos van Dekama*. Een verhaal Bezorgd door Joke van der Wiel

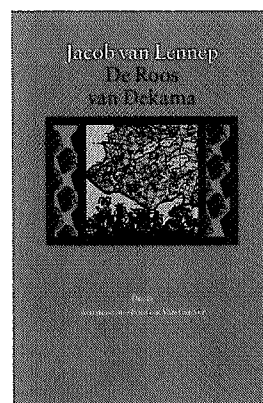
Amsterdam: Athenaeum / Polak & Van Genep, 2003. 632 blz.; € 38,50; ISBN 90 253 3142 4.

'De Nederlandsche Walter Scott', zo luidde de eervolle bijnaam van Jacob van Lennep (1802-1868). Hij had die onder meer te danken aan *De Roos van Dekama* (1836), een historische avonturenroman waarin hij de lotgevallen van twee middeleeuwse ridders, Deodaat en Reinout, schetste tegen de achtergrond van de strijd tussen Willem IV en de Friezen. Met veel gevoel voor de couleur locale beschreef hij bonte markttaferelen, luisterrijke riddertoernooien, copieuze maaltijden, lieflijke minnezangen en kleurrijke landschappen.

Van *De Roos van Dekama* is een nieuwe editie verschenen in de Delta-reeks, waarin canonic geachte werken uit de oudere Nederlandse letterkunde opnieuw worden uitgegeven. Verschillende recensenten heb-

ben zich al afgevraagd of *De Roos van Dekama* thuishoort in zo'n reeks. Waarom bijvoorbeeld niet Van Lenneps *Ferdinand Huyck* of *Bosboom-Toussaints Het huis Lauernesse* gekozen als representant van de historische roman? Het antwoord is vermoedelijk prozaïscher dan verondersteld. De bezorgster, Joke van der Wiel, verrichtte jarenlang onderzoek naar *De Roos van Dekama*: in 1994 gaf zij al een werkcollege aan de Universiteit Utrecht met het oog op een uitgave. Dat maakte de keuze voor dit werk waarschijnlijk voor de hand liggend. De expertise is duidelijk zichtbaar in haar aantekeningen bij de leestekst en het zeer informatieve nawoord. Daarin wordt onder meer aandacht besteed aan Van Lenneps omgang met de historische bronnen, diens schrijven verteltechnieken, de ontstaans- en de waarderingsgeschiedenis van de roman.

Tot het einde van de negentiende eeuw beleefde *De Roos van Dekama* vele herdruk-

ken, maar in de loop van de twintigste eeuw daalde de populariteit: er verschenen nog slechts twee drukken, in 1937 en 1980. De minutieuze uitweidingen en lange zinnen – één citaat zou het maximum aantal woorden van deze bespreking al kunnen overschrijden – konden nog maar weinig lezers bekoren. Of deze fraaie, nieuwe editie van Lennep een hernieuwde populariteit kan bezorgen valt te betwijfelen, maar misschien herleeft de belangstelling voor de Nederlandse Scott wel via de televisie. Als de TROS voldoende geld bijeen weet te krijgen, komt er binnenkort een tv-bewerking van zijn beruchte zedenroman *Klaasje Zevenster*.

LOTTE JENSEN

Speurtocht naar de tekenaar

Gerrold van der Stroom 'Eene onafgewerkte tekening' van P.C. Hooft: de drost en zijn slot

Stichting Rijksmuseum Muiderslot, Amsterdam 2002. 82 blz.; ill.; € 18,-; geen ISBN. Te bestellen via de Stichting Rijksmuseum Muiderslot, Herengracht 1, 1398 AA Muiden, tel. 0294-26 13 25. E-mail: kasteel@muiderslot.nl

Eén van de bundels uit het dichtertelijk archief van P.C. Hooft, het zogenaamde

'Tweede rijmkladboek' dat wordt bewaard in de Amsterdamse Universiteitsbibliotheek, heeft een opmerkelijk omslag. Hoewel, opmerkelijk – vreemd genoeg heeft vóór 1994 eigenlijk niemand oog gehad voor de kleine schets van het Muiderslot die de binnenzijde van dit omslag siert. Pas nu besteedt Hooft-specialist Gerrold van der Stroom uitgebreid aandacht aan de tekening. Het begin van zijn boekje laat zich lezen als een soort detective: met grote zorgvuldigheid loopt Van der Stroom alle mogelijke vragen na: Wie maakte de schets? Wanneer? En vanuit welke positie? Mogelijkheid na mogelijkheid streeft hij af, en uiteindelijk leidt zijn spuurwerk naar niemand minder dan Hooft zelf: hij is degene die begin november 1608 de tekening gemaakt moet hebben, toen hij zich – hangende zijn sollicitatie naar het baljuwschap van het Gooi en het drostambt van Muiden – per schuit op de hoogte ging stellen van

zijn mogelijk nieuwe werkplaats: het Muiderslot. Zijn schets is daarmee meteen de oudste afbeelding van het slot die we kennen.

Behalve bij de datering staat Van der Stroom ook uitgebreid stil bij de opbouw van het 'Tweede rijmkladboek', het gebruikte papier en de wijze waarop en wanneer Hooft het heeft samengesteld. Dit betoog, met een zeer grondig karakter, zal voor veel lezers wat te technisch zijn, er zitten ook wel wat herhalingen in. De tweede helft van het boekje behandelt, al even gedetailleerd, de verdere lotgevallen van het Muiderslot. En die geschiedenis is weer lezenswaardig genoeg voor iedere geïnteresseerde, met voorstellen tot sloop, romantiserende 'restauraties' en dreigend water. Het boek is fraai geïllustreerd met een grote hoeveelheid, vaak weinig bekende afbeeldingen van het slot.

JK